

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 131/09-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. mája 2009 predbežne prerokoval sťažnosť M. V., B., zastúpenej advokátom JUDr. B. J., B., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 44/00 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. V. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. apríla 2008 doručená sťažnosť M. V., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. B. J., B., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 44/00.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že namietané konanie prebieha na okresnom súde od 9. decembra 1996, keď na ňu A., a. s., B. (ďalej len „žalobkyňa“), podala žalobu o zaplatenie bezdôvodného obohatenia v sume 412 435 Sk s príslušenstvom. Sťažovateľka poukázala na skutočnosť, že prvý termín pojednávania bol určený až na 6. marec 2001, avšak toto pojednávanie sa neuskutočnilo. Okrem toho okresný súd určil termíny ďalších pojednávaní na 9. marec 2004 a 21. jún 2005, no ani tieto sa podľa vyjadrenia sťažovateľky nekonali. Sťažovateľka zdôraznila, že až na pojednávaní okresného súdu 20. júna 2006 bol vo veci vyhlásený rozsudok, proti ktorému podala odvolanie, na základe čoho potom okresný súd 22. februára 2007 predložil spis na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“). Podľa vyjadrenia sťažovateľky krajský súd vrátil spis okresnému súdu v máji 2007 na rozhodnutie o oslobodení od súdnych poplatkov. Na základe toho okresný súd uznesením z 25. júla 2007 rozhodol o oslobodení od súdnych poplatkov. Sťažovateľka uviedla, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní proti prvostupňovému rozsudku.

Keďže sťažovateľka prejavovala nespokojnosť s postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 44/00, 20. februára 2008 podala predsedovi tamojšieho súdu sťažnosť na prieťahy v konaní, na ktorú podľa jej vyjadrenia ku dňu podania ústavnej sťažnosti predseda okresného súdu nereagoval.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka vyslovila názor, že vzhľadom na skutočnosť, že namietané konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 10 C 44/00 nie je dosiaľ právoplatne skončené, dochádza k prehĺbovaniu jej právnej neistoty, v ktorej sa bude nachádzať až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Vychádzajúc z uvedeného sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 44/00 porušené bolo.

Okresnému súdu Bratislava III prikazuje, aby vo veci bez zbytočných prieťahov konal a aby spis predložil odvolaciemu súdu bez zbytočného odkladu na rozhodnutie.

Okresný súd Bratislava III je povinný zaplatiť sťažovateľke finančné zadostučinenie v sume = 1.000.000,- Sk (slovom: jedenmilión slovenských korún).

Okresný súd Bratislava III je povinný zaplatiť sťažovateľke trovy konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu (v tomto prípade okresného súdu) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. III. ÚS 199/02, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 44/00.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 10 C 44/00 ústavný súd zistil, že v namietanej veci rozhodol okresný súd rozsudkom č. k. 10 C 44/00-81 z 20. júna 2006 tak, že sťažovateľku zaviazal zaplatiť žalovanej sumu 412 435 Sk s príslušenstvom, ako aj trovy konania. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu 13. novembra 2006 odvolanie, na základe čoho potom okresný súd 22. februára 2007 predložil spis na rozhodnutie krajskému súdu. Ten však 30. mája 2007 vrátil spis okresnému súdu bez rozhodnutia o odvolaní na rozhodnutie o návrhu sťažovateľky na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Potom, ako okresný súd 25. júla 2007 priznal sťažovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov, 27. novembra 2007

predložil spis krajskému súdu, ktorý 20. februára 2008 nariadil termín pojednávania na 27. január 2009. Na tomto pojednávani krajský súd vyhlásil rozsudok č. k. 5 Co 484/07-111, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Spis bol okresnému súdu z krajského súdu vrátený 2. marca 2009 a po doručení rozsudku odvolacieho súdu účastníkom konania, prípadne ich právnym zástupcom, bolo konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 10 C 44/00 právoplatne skončené 25. marca 2009. Okrem toho ústavný súd zo spisu okresného súdu zistil, že sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu podala proti rozsudku odvolacieho súdu 23. apríla 2009 dovolanie.

Keďže ústavný súd je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone, sťažnosť sťažovateľky posúdil v rozsahu, ktorý vyplynul z petitu, ktorý tvorí východisko pre rozhodnutie ústavného súdu. V ňom sťažovateľka namietala prietahy výslovne len v konaní okresného súdu, a teda prietahy v konaní krajského súdu nenamietala. Touto formuláciou petitu bol ústavný súd viazaný.

Ústavný súd konštatuje, že vyhlásením rozsudku vo veci samej a jeho doručením, ako aj úkonmi, ktoré musel okresný súd vykonať v spojitosti s podaním odvolania, okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľky. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné namietanú vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila rozhodnutím vo veci samej za predpokladu, že toto rozhodnutie bude napokon konečným rozhodnutím vo veci samej aj napriek podanému odvolaniu a vykonaniu riadneho opravného konania. Keďže rozhodnutím krajského súdu došlo k právoplatnému skončeniu veci bez toho, aby bola akýmkoľvek zákonom dovoleným spôsobom vrátená späť okresnému súdu, ústavný súd je toho názoru, že okresný súd v čase podania sťažnosti (3. apríla 2008) už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne prietahy v ňom a napokon ani postup krajského súdu, keďže spis sa od 27. novembra 2007 nachádzal práve na odvolacom súde. Jediná úloha okresného súdu spočívala v doručení rozsudku krajského súdu účastníkom konania, čo okresný súd bez zbytočného odkladu potom, ako mu bol spis

z krajského súdu vrátený (2. marca 2009), splnil, a to vo vzťahu k žalobkyni 20. marca 2009 a vo vzťahu k sťažovateľke 25. marca 2009. Tento stav veci viedol ústavný súd k záveru, že sťažnosť podaná proti okresnému súdu je zjavne neopodstatnená (napr. IV. ÚS 188/03, II. ÚS 1/05, IV. ÚS 288/05, III. ÚS 86/07).

Keďže sťažovateľka podala 23. apríla 2009 proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, úloha okresného súdu po právoplatnom skončení namietaného konania spočíva za daných okolností vo vykonaní úkonov súvisiacich s predložením spisu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku. Táto skutočnosť je však vo vzťahu k námietkam sťažovateľky, ktoré boli predmetom konania ústavného súdu, irelevantná a v súčasnej dobe nesúvisí s konaním okresného súdu vo veci samej.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky vyplývajúcimi zo sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. mája 2009